

PROTOKOLL 6/2019

Tid: Onsdag den 30 oktober kl. 13:00-17:30 svensk tid.

Plats: Gränsälvscommissionens kansli, Storgatan 92A, Haparanda

Närvarande: Timo Jokelainen (ordförande i punkter 1-6), Johan Antti (ordförande i punkter 7-19), Bengt Niska, Birgitta Isaksson, Brynolf Tjärner, Elli-Maria Kultima, Matti Myllykangas, Eugen Parviainen, Kalervo Aska, Andreas Broman, Virve Sallisalmi och Camilla Ahlstrand

Gäst i punkt 9: Tuula Ajanki, Tornedalsrådets nya verkställande direktör

Gäster efter punkt 9: Håkan Carlstrand (HaV), Dan Blomkvist och Lisa Loeb (Länsstyrelsen i Norrbottens län)

1. Mötets öppnande
Timo Jokelainen förklarade mötet öppnat kl. 13:00.
2. Mötets beslutsförhet
Mötet konstaterades vara beslutsför.
3. Godkännande av ärendelistan
I Övriga ärenden en fråga om Håvfiske-broschyr för Unesco-symposium ska tas upp. Punkterna i ärendelistan rättades. Ärendelistan godkändes därefter.
4. Godkännande av föregående mötets protokoll
Föregående mötets protokoll blev godkänt.
5. Nya ledamöter och ersättare. Presentationsrunda
Närvarande ledamöterna och ersättarna berättade om sina bakrundsorganisationer och om sina nuvarande eller tidigare arbetsuppgifter. I mötet deltog inte Pia Hulkoff, Marika Kylmämaa, Pekka Ränä och Aino Hyöppinen (ny i kommissionen).
6. Överenskommelsens syfte, kommissionens uppgifter, gränsöverskridande påverkningar. Diskussion/presentation. Sekreteraren.
Virve Sallisalmi berättade om kommissionens arbete som baserar sig på överenskommelsen mellan Finland och Sverige.
Noterades även att nästa år fyller denna överenskommelse och kommissionen tio år och att ca 60 procent av Östersjölaxen kommer från Torne-Muonioälven, där den leker och förökar sig.
7. Gränsälvsbidrag 2020. Målgrupper, tema, annonsering. Överenskommelsen fyller 10 år. 2019 årets fyra stötta projekt. Broschyr fi+sve 2019, bilaga 7.
Diskussion.

Noterades att när det gäller begreppet kulturarv på överenskommelsen finns det skillnader mellan språkversioner, kulturarv (svensk) vs. kulturmiljö (finsk) ¹⁾.

Beslut: Gränsälvsbidrag 2020 utlyses i november 2019. Samma summa och kriterier som året innan, men bidragssumman 10 000 euro ska anmälas i euro med tillägg "eller motsvarande summa i kronor". Detta på grund av kronans låga kurs. Till möjliga bidragssökande tilläggs "skolor". Även fiskekultur kan beviljas bidrag.

¹⁾Anmärkning/Sallisalmi om ovan: i överenskommelsen motivering (finsk version/JSM): "Med kulturmiljövård i samma punkt (§2) avses till exempel särskilda stenåldersutgrävningar eller den kulturhistoriskt värdefulla omgivningen vid Kukkolankoski. Begreppet kulturmiljövård avses vara vidsträckt, och det hänvisar inte bara till särskilda objekt som skyddats med stöd av den nationella lagstiftningen och som är kända på förhand. I Sverige förekommer begreppet också i lagstiftningen men även där är det ett generellt begrepp med en vidsträckt betydelse." (ÖK, §2, motivering, s. 119 i JSMS publikation2014)

8. Planering av års 2020 verksamhet. Utkast om verksamhetsförslag, bilaga 8.
Beslut: Utkastet behandlas på nytt vid nästa möte. Idéer till verksamhetsplan för 2020 välkomnas.
9. Tornedalsrådets nya vd Tuula Ajanki presenterar rådets verksamhet. (kl. 14:30)
Tuula Ajanki har börjat i sin tjänst den 1 juni 2019. Tornedalsrådet finansieras främst av kommuner och även tre norska kommuner är med i samarbetet. Syftet i arbetet är att främja bl.a. näringslivet i gränsområdet och samarbeta över gränsen. Informationsbyte mellan kommissionen och rådet fortsätter.

Havs och vattenmyndighetens och länsstyrelsens fiskemyndigheter besökte kommissionen för att belysa aktuella frågor inom fiskeförvaltning, regeringsuppdraget och om finsk-svenska förhandlingarna angående fiskestadgan för 2020.
Nationella fiskemyndigheter har kommit överens sinsemellan att intäkter från fiskekortet ska stödja delvis bl.a. telemetriforskning av lax och öring och uppföljning av laxhälsoproblematiken.
Möjlighet att komma överens om fiskestadgans avvikelser tidigare än februari-mars som det har varit, tas upp med finska och svenska nationella fiskemyndigheter den 14 november vid ett förberedande möte i Helsingfors.
HaV vill höra hur den svenska referensgruppen och Gränsälvscommissionen ser på förslaget därefter.
Andra frågor som togs upp av kommissionens ledamöter var bl.a. regalefisket på finsk sida och dess grunder i svensk lagstiftning, spinnflugafisket, blysänken, flytnätfiskets datum, utveckling av fångstrapporering samt totalstopp för allt fiske i gränsälvarna under hösten och fiskemöjligheter i Kilpisjärvi område.
10. Laxens år i Tornedalen. Användning och rapportering av medel från Havs- och vattenmyndigheten för temaåret i Tornedalen. Rapportering för kännedom, bilaga 10a, 10b.
Rapportering till HaV ska ske i november enligt materialet i bilagorna.
11. Skrivartävling för högstadie-, gymnasie- och yrkeskolorna i Tornedalen, fokus Torne älv (ärendet från föregående möte). Ledamöter presenterar gensvar från kommunerna.
Beslut: Ärendet behandlas i nästa möte.

12. Vikariat hos sekretariatet 2020-01-01 - 2021-05-31. Annonser, bilaga 12. För kännedom.
Sallisalmi ska vara tjänstledig från december 2019 till och med den 31 maj 2021.
Beslut: *Kommissionen söker en vikarie med relevant kompetens. Annonser färdiggörs av ordföranden och hanteras av sekretariatet till arbetsförmedlingen i båda länder och annonser i de regionala dagstidningarna.*
13. Kommissionens utnämningförslag till finsk ordinarie sakkunnig till jord- och skogsbruksministeriet. Kommissionens förslag, brev till jord- och skogsbruksministeriet 2019-07-01, bilaga 13a, 13b. Nuläget för kännedom. Kansliet har skickat nomineringsbegäran i god tid i början av juli. Kari Kinnunen var kommissionens enhälliga förslag. Ytterligare har inte ministeriet nominerat ny finsk ordförande, och dessa processer har kopplats ihop på ministeriet efter beskedet från lagrådet Pekka Kempainen.
14. Offert på en leasing-kopiator av Office. Offertbilagan på mötet. Diskussion.
Beslut: *Inget byte av kopiatorn än, kansliet får bestämma över en passande tidpunkt senare.*
15. Yttrandebegäran till kommissionen samt beslutsärenden, för kännedom.
Bilaga 15.
- *Yttrandeutkast, viktiga frågor i Bottenvikens vattendistrikt 2019-11-01*
Ett problem är att handlingarnas språk är enbart svenska så till exempel finska myndigheter har svårt att ta ställning i dem, i viss mån även samma gäller kommissionen. Kommissionens yttrande lämnas till Vattenmyndigheten i Bottenviken utan ändringar i förslagets innehåll.
16. Möten och seminarier, för kännedom
- På kommande**
2019-11-13,14 Vattenrådets kontaktpersonmöte, Skellefteå. Sekretariatet.
2019-11-26 **UNESCO världsarv och fisketradition i Torne älv, konferens.** Torneå Aine konstmuseum. (Obs. Kommissionen stöder konferensen genom Gränsälvsbidrag)
- Gångna:**
2019-09-16 Miljöforum, Klimatförändring i norr. Länsstyrelsen i Norrbotten. Luleå Kulturens hus. Sallisalmi
2019-09-17 Översvämningsgrupp för finska Torne älv. NTM-centralen i Lappland. Kinnunen
2019-09-18-20 HELCOM Workshop with River Basin Management Authorities, Riga, Latvia. Sallisalmi
2019-09-26 och 27 Matkailuparlamentti/Besöksnäringensparlamentet, Finnish Lapland Tourism Board. Tema hållbarhet, sommarturism, klimatanpassning inom branschen. Torneå. Sallisalmi
2019-10-08 AELCLIC Pathfinder projekt, klimatanpassning i landskapet, Torneå-Haparanda. Workshop nr. 3. Torneå. Sallisalmi
2019-10-16 Höjning av Näränperä översvämningsvall, myndighetsmöte om tillståndsfrågor i planeringsfas. Torneå och Haparanda städer, Länsstyrelsen i Norrbotten, NTM-centralen i Lappland, sekretariatet. Kommissionens kansli
17. Avloppsrapport i färdig form, finsk rapport, bilaga 17. Informeringsåtgärder. För kännedom.
Rapportlayouten är färdig för finska, motsvarande svenska version blir klar nästa vecka med korrigerade texter som ska motsvara de finska. Ett pressmeddelande om avloppshantering i Torne vattendistrikt samt utvecklingsförslag ska produceras av sekretariatet.
18. Övriga ärenden

Interreg-projekt Tornedalens sommarsik har producerat en Håvfiske-broschyr och Finsk-svenska gränsälvskommisionen beställer andra upplaga. Syftet är att den delas ut till deltagare i Unesco-symposium den 26 november i Torneå.

19. Nästa sammanträde
Beslut: *Den 11 december 2019, avsedd för både kommissionens ledamöter och ersättare samt sakkunniga.*
20. Mötets avslutande
Ordförande avslutade mötet kl. 17:30 svensk tid.

Johan Antti
ordförande

Timo Jokelainen
vice ordförande